

דף לב:

עין משפט א.ב.

או"ח סימן שז סעיף כב

כב. כל שבות דרבנן מותר בבין השמשות ^מ לצורך מצוה, כגון לומר לאינו יהודי להדליק לו נר, או אם היה טרוד והוצרך לעשר בבין השמשות ^י.

הגה: כל דבר שאסור לומר לאינו יהודי לעשותו אסור גם לרמוז ^ז לו בשבת לעשותו, אבל מותר לרמוז לו לעשות מלאכה אחר השבת.

הגה: אינו יהודי המביא תבואה בשבת לישראל שחייב לו, והישראל רואה יקנה אותם ממנו אחרי שבת ^ע, דמ"מ האינו יהודי לדעת עצמו עושה ועל דעת למכרם לישראל.

או"ח סימן שמב סעיף א

א. כל הדברים שאסורים מדברי סופרים לא גזרו עליהם בבין השמשות ^פ, ובלבד שיהיה שם דבר מצוה או דוחק. כיצד, מותר לעלות

מ. גם במוצאי שבת בבין השמשות לא גזרו.

נ. דאינו רק שבות לעשר בזה"ז, או בחו"ל או בפירות דרבנן אף בזמן המקדש. ועיין בכה"ח אות קמ"ט מה שכתב.

ס. ה"ה שאסור לומר לו דבר שיבין מתוך כך לעשות מלאכה.

אבל מותר לומר לו בבית "חושך" והוא יבין ויסיר הפחם מהפתילה.

ע. ומוותר גם לומר לו לעשות הגבינות דהוי מלאכתו של הגוי ואינו עדיין של ישראל, ואם הגוי עושה מעצמו אפי' בשל ישראל מותר כיון דאדעתא דנפשיה עבד, כה"ח אות קנ"ג.

פ. עירובין ל"ג והמשנה כרבי, וכ"כ בס"י ש"ז סעיף כ"ב, ובס"י ת"ט-ב'. והטעם כתב רש"י בעירובין ל"ב ע"א כיון שבין השמשות הוא ספיקא ושבות דרבנן לא גזרו בו. ומ"מ יש דברים שהגם שאסורים רק מדברי סופרים גזרו עליהם אפי' לצורך מצוה כמ"ש בס"י ת"ט סעיף ג'.

ו. ומה שלא גזרו עליהם בבין השמשות היינו בעדיין לא קיבל עליו השבת אבל אם קיבל עליו שבת אפי' מבעוד יום אסור, כה"ח אות ג'.

גם במקום שנהגו איסור בבין השמשות במקום דחק ומצוה אין להתיר בפניהם. נשאלים לנדרים בביה"ש אבל לא מפירין דשמא לילה הוא ואינו יכול להפר רק עד שתחשך.

ובמ"א ס"ק א' נסתפק אם גם בביה"ש של מוצאי שבת לא גזרו בו וכתב שיש להחמיר, אך מתוס' בעירובין ל"ד ע"א משמע דגם במו"ש בביה"ש לא גזרו, וכן מוכח מרש"י דף ח' ע"ב, וכ"כ הברכי יוסף בשם הרשב"א, ולפ"ז מותר לומר לא"י בביה"ש של מוצאי

לאילן בבין השמשות או לשוט על פני המים כדי להביא לולב או שופר ^ז.

וכן מוריד מהאילן או מביא מכרמלית העירוב שעשה. ומטעם זה מותר לומר לעכו"ם בבין השמשות להדליק לו נר בשבת אם היה טרוד ונחפז.

א"ח סימן תט סעיף ב

ב. צריך שיהיה הוא וערובו במקום אחד כדי שאפשר לו לאכלו בבין השמשות ^ק. לפיכך אם נתכוון לשבות בר"ה והניח ערובו ברשות היחיד, או להיפך אינו ערוב, שאי אפשר לו להוציא מרה"י לר"ה בין השמשות אלא בעבירה.

אבל אם נתכוון לשבות ברשות היחיד או ברשות הרבים והניח ערובו בכרמלית, או להיפך הרי זה ערוב, שבבין השמשות מותר להכניס ולהוציא מכרמלית לדבר מצוה ^ר, וכל דבר שהוא מדברי סופרים לא גזרו עליו בבה"ש במקום מצוה ^ש או בשעת הדחק.

א"ח סימן תט סעיף ב

עין משפט ג.

עיין לעיל עין משפט אות ב.

שבת להלדיק לו נר לצורך מצוה כגון אם חשכה ונמשכה סעודה שלישית עד ביה"ש או צריכים להתפלל באותה שעה ערבית מוקדמת, כה"ח אות ח'. ובביה"ש אין מעשרין את הודאי אפי' לצורך השבת רק את הדמאי. ^צ. וה"ה לצורך אורחים הוי כלצורך מצוה.

^ק. משנה ערובין ל"ב.

^ר. ואפי' נותן ערובו באילן פחות מעשרה אף שיש בזה ב' שבותין אם יטול הערוב מן האילן שזה גם מכרמלית וגם משתמש במחובר ג"כ הוי ערוב, מ"ב אות י'.

^ש. וערובי תחומין הוי במקום מצוה דאין מערבין אלא לצורך מצוה וכמו בסי' תט"ו, מ"ב אות י"א.